

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 9. júna 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Justičná spolupráca v trestných veciach — Právo na tlmočenie a preklad — Smernica 2010/64/EÚ — Pôsobnosť — Pojem ‚trestné konanie‘ — Konanie stanovené členským štátom, ktorého predmetom je uznanie rozhodnutia v trestnej veci, ktoré vydal súd iného členského štátu, a zaznamenanie odsúdenia vyneseného týmto súdom do registra trestov — Náklady spojené s prekladom tohto rozhodnutia — Rámcové rozhodnutie 2009/315/SVV — Rozhodnutie 2009/316/SVV“

Vo veci C-25/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Budapest Környéki Törvényszék (Obvodný súd Budapešť, Maďarsko) z 5. januára 2015 a doručený Súdnemu dvoru 21. januára 2015, ktorý súvisí s konaním začatým proti:

Istvánovi Baloghovi,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory J. L. da Cruz Vilaça, podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano (spravodajca), vykonávajúci funkciu sudcu piatej komory, sudcovia F. Biltgen, A. Borg Barthet a M. Berger,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. decembra 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, G. Koós a M. Bóra, splnomocnení zástupcovia,
- rakúska vláda, v zastúpení: G. Eberhard, F. Zeder a B. Trefil, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: A. Sipos a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 20. januára 2016,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: maďarčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, 2010, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v konaní vedenom na Budapest Környéki Törvényszék (Obvodný súd Budapešť, Maďarsko), ktoré sa týka uznania účinkov právoplatného rozsudku, ktorý vydal súd iného členského štátu a ktorým bol pánovi Istvánovi Baloghovi uložený trest odňatia slobody za spáchanie trestného činu, ako aj povinnosť nahradiť trovy konania, v Maďarsku.

Právny rámec

Právo Únie

Rámcové rozhodnutie 2009/315/SVV

- 3 Odôvodnenia 2, 3, 5 a 17 rámcového rozhodnutia Rady 2009/315/SVV z 26. februára 2009 o organizácii a obsahu výmeny informácií z registra trestov medzi členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 93, 2009, s. 23) stanovujú:

„(2) ... Rada [prijala] 29. novembra 2000 program opatrení určených na vykonávanie zásady vzájomného uznávania rozhodnutí v trestných veciach... Toto rámcové rozhodnutie prispieva k dosiahnutiu cieľov stanovených v opatrení 3 tohto programu...

(3) V záverečnej správe o prvom hodnotení zameranej na vzájomnú právnu pomoc v trestných veciach... boli členské štáty vyzvané, aby zjednodušili postupy odovzdávania dokumentov medzi štátmi s prípadným použitím štandardných formulárov na uľahčenie vzájomnej právnej pomoci.

...

(5) Na účely zlepšenia výmeny informácií o registroch trestov medzi členskými štátmi sú vítané projekty vytvorené na dosiahnutie tohto cieľa... Skúsenosti... poukázali na význam pokračovania v zlepšovaní vzájomnej výmeny informácií o odsúdeniach medzi členskými štátmi.

...

(17) ... Vzájomnú zrozumiteľnosť informácií je možné zlepšiť vytvorením „štandardného európskeho formátu“, ktorý umožní výmenu informácií v jednotnej elektronickej forme, ktorá sa dá ľahko strojovo preložiť. ...“

- 4 Podľa článku 1 tohto rámcového rozhodnutia, ktorý definuje jeho cieľ:

„Účelom tohto rámcového rozhodnutia je:

- a) vymedziť spôsoby, akými členský štát, v ktorom sa odsúdi štátny príslušník iného členského štátu (ďalej len „odsudzujúci členský štát“), poskytuje informácie o tomto odsúdení členskému štátu, ktorého je odsúdený štátnym príslušníkom (ďalej „členský štát, ktorého je osoba štátnym príslušníkom“);

- b) vymedziť povinnosti členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, pokiaľ ide o uchovávanie informácií, a stanoviť metódy, ktoré musí tento členský štát dodržiavať, keď odpovedá na žiadosť o informácie z registra trestov;
 - c) ustanoviť rámec, ktorý umožní vytvoriť a vyvíjať počítačový systém výmeny informácií o odsúdeniach medzi členskými štátmi, na základe tohto rámcového rozhodnutia a následného rozhodnutia uvedeného v článku 11 ods. 4.“
- 5 Článok 4 uvedeného rámcového rozhodnutia, nazvaný „Povinnosti odsudzujúceho členského štátu“, stanovuje:

„...“

2. Ústredný orgán odsudzujúceho členského štátu informuje čo najskôr ústredné orgány ostatných členských štátov o všetkých odsúdeniach štátnych príslušníkov týchto ostatných členských štátov vynesenej na jeho území tak, ako sú zaznamenané v registri trestov.

...

3. Informácie o následnej zmene alebo výmaze informácií obsiahnutých v registri trestov ústredný orgán odsudzujúceho členského štátu bezodkladne poskytne ústrednému orgánu členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom.

4. Každý členský štát, ktorý poskytol informácie podľa odsekov 2 a 3, ústrednému orgánu členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, na jeho žiadosť v jednotlivých prípadoch zašle kópiu odsúdení a následných opatrení, ako aj akékoľvek iné relevantné informácie, aby mu umožnil posúdiť, či si vyžadujú opatrenia na vnútroštátnej úrovni.“

- 6 Článok 5 rámcového rozhodnutia 2009/315, nazvaný „Povinnosti členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Ústredný orgán členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, uchováva v súlade s článkom 11 ods. 1 a 2 všetky informácie poskytnuté podľa článku 4 ods. 2 a 3 na účely opätovného poskytnutia v súlade s článkom 7.“

- 7 Článok 11 tohto rámcového rozhodnutia, nazvaný „Formát a iné spôsoby organizácie a uľahčenia výmen informácií o odsúdeniach“, stanovuje:

„1. Pri poskytovaní informácií v súlade s článkom 4 ods. 2 a 3 ústredný orgán odsudzujúceho členského štátu poskytuje tieto informácie:

- a) informácie, ktoré sa poskytujú vždy... (povinné informácie):
 - i) informácie o odsúdenom (úplné meno, dátum narodenia, miesto narodenia..., pohlavie, štátna príslušnosť a predchádzajúce mená, ak sú);
 - ii) formálne informácie o odsúdení (dátum odsúdenia, názov súdu, dátum právoplatnosti rozhodnutia);
 - iii) informácie o trestnom čine, ktorý viedol k odsúdeniu (dátum spáchania trestného činu..., a názov alebo právna klasifikácia trestného činu, ako aj odkaz na uplatniteľné právne ustanovenia), a
 - iv) informácie o obsahu odsúdenia (predovšetkým trestu, ako aj akýchkoľvek doplnkových sankcií, bezpečnostných opatrení a následných rozhodnutí upravujúcich výkon trestu);
- b) informácie, ktoré sa poskytnú, ak sú zaznamenané v registri trestov (nepovinné informácie):
 - i) informácie o menách rodičov odsúdeného;

- ii) informácie o čísle spisu odsúdenia;
 - iii) informácie o mieste spáchania trestného činu a
 - iv) informácie o zákazoch činnosti, ktoré vyplývajú z odsúdenia za trestný čin;
- c) informácie, ktoré sa poskytnú, ak ich má ústredný orgán k dispozícii (dodatočné informácie):
- i) informácie o identifikačnom čísle odsúdeného...;
 - ii) odtlačky prstov, ktoré sa odsúdenému odobrali, a
 - iii) pseudonym a/alebo prezývky, ak sú.

Okrem toho môže ústredný orgán poskytnúť akékoľvek iné informácie o odsúdeniach za trestné činy, ak sú zaznamenané v registri trestov.

2. Ústredný orgán členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, uchováva všetky informácie druhov uvedených v odseku 1 písm. a) a b), ktoré prijal v súlade článkom 5 ods. 1 na účely opätovného poskytnutia v súlade s článkom 7. Na ten istý účel môže uchovávať informácie druhov uvedených v odseku 1 prvom pododseku písm. c) a v druhom pododseku.

3. ... Po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 7 tohto článku poskytujú ústredné orgány členských štátov takéto informácie elektronicky v štandardnom formáte.

4. Formát uvedený v odseku 3, ako aj ostatné prostriedky organizácie a uľahčenia výmen informácií o odsúdeniach medzi ústrednými orgánmi členských štátov stanoví Rada...

Ostatné takéto prostriedky zahŕňajú:

- a) vymedzenie všetkých prostriedkov uľahčujúcich zrozumiteľnosť poskytovaných informácií a ich strojový preklad;

...“

Rozhodnutie 2009/316/SVV

- 8 Odôvodnenia 2, 6 a 12 rozhodnutia Rady 2009/316/SVV zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS) podľa článku 11 rámcového rozhodnutia 2009/315/SVV (Ú. v. EÚ L 93, 2009, s. 33) stanovujú:

„(2) Na základe Európskeho dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959 nedochádza k efektívnej výmene informácií o odsúdeniach vynesených proti občanom v iných členských štátoch. Preto sú potrebné efektívnejšie a prístupnejšie postupy výmeny týchto informácií na úrovni Európskej únie.

...

- (6) Účelom tohto rozhodnutia je vykonanie rámcového rozhodnutia [2009/315] s cieľom vybudovať a vyvinúť počítačový systém výmeny informácií o odsúdeniach medzi členskými štátmi. ... [Mal by sa] vytvoriť normalizovaný formát umožňujúci vymieňať informácie jednotným, elektronickým a strojovo ľahko preložiteľným spôsobom a zároveň by sa mali prijať akékoľvek ďalšie opatrenia na organizáciu a uľahčovanie elektronických výmen informácií o odsúdeniach medzi ústrednými orgánmi členských štátov.

...

(12) Referenčné tabuľky kategórií trestných činov a kategórií trestov a opatrení uvedených v tomto rozhodnutí by mali uľahčiť automatický preklad a umožniť vzájomné porozumenie informácií prenášaných pomocou systému kódov. ...“

- 9 Podľa článku 1 rámcového rozhodnutia 2009/316, ktorý definuje jeho predmet úpravy:

„Týmto rozhodnutím sa zriaďuje Európsky informačný systém registrov trestov (ECRIS).

Toto rozhodnutie ustanovuje aj prvky normalizovaného formátu elektronickej výmeny informácií z registrov trestov medzi členskými štátmi, najmä pokiaľ ide o informácie o trestnom čine, ktorý bol podnetom na odsúdenie, a informácie o obsahu odsudzujúceho rozsudku...“

- 10 Článok 3 tohto rozhodnutia, nazvaný „Európsky informačný systém registrov trestov (ECRIS)“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Systém ECRIS je decentralizovaný systém informačných technológií založený na databázach registrov trestov v jednotlivých členských štátoch. Jeho súčasťou sú tieto prvky:

- a) prepojovací softvér..., ktorý umožňuje výmenu informácií medzi databázami registrov trestov jednotlivých členských štátov;

...“

- 11 Článok 4 uvedeného rozhodnutia, nazvaný „Formát prenosu informácií“, stanovuje:

„1. Pri prenose informácií v súlade s článkom 4 ods. 2 a 3 a článkom 7 rámcového rozhodnutia [2009/315], ktoré sa týkajú názvu alebo právnej klasifikácie trestného činu a príslušných právnych ustanovení, členské štáty uvedú zodpovedajúci kód pre každý trestný čin uvedený v odovzdávaných informáciách, ako sa ustanovuje v tabuľke trestných činov v prílohe A. ...

Členské štáty tiež môžu poskytnúť dostupné informácie týkajúce sa stupňa dokonania a stupňa účasti na trestnom čine a prípadne existencie celkového alebo čiastočného vylúčenia trestnej zodpovednosti alebo recidívy.

2. Pri prenose informácií v súlade s článkom 4 ods. 2 a 3 a článkom 7 rámcového rozhodnutia [2009/315], ktoré sa týkajú obsahu odsúdenia, najmä trestu, ako aj akýchkoľvek doplnkových trestov a opatrení, ochranných opatrení a následných rozhodnutí, ktorými sa mení výkon trestu, členské štáty uvedú zodpovedajúci kód pre každý trest a opatrenie uvedené v odovzdávaných informáciách, ako sa ustanovuje v tabuľke trestov a opatrení v prílohe B. ...

Členské štáty poskytnú podľa potreby aj dostupné informácie týkajúce sa povahy a/alebo podmienok vykonávania uloženého trestu alebo opatrenia, ako sa ustanovuje v parametroch v prílohe B. ...“.

Smernica 2010/64

- 12 Odôvodnenia 14, 17 a 22 smernice 2010/64 znejú:

„(14) Právo na tlmočenie a preklad pre tých, ktorí nehovoria jazykom konania alebo mu nerozumejú, je upravené v článku 6 [Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950], ako sa vykladá v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva. Táto smernica umožňuje uplatňovanie uvedeného práva v praxi. Na tento účel je cieľom tejto smernice zabezpečiť právo podozrivých alebo obvinených osôb na tlmočenie a preklad v trestnom konaní, aby sa zaručilo ich právo na spravodlivý proces.

...

- (17) Táto smernica by mala zabezpečiť bezplatnú a primeranú jazykovú pomoc, ktorá umožní podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré nehovoria jazykom konania alebo mu nerozumejú, plne uplatniť ich právo na obhajobu a mala by zaručiť spravodlivý proces.

...

- (22) Tlmočenie a preklad podľa tejto smernice by sa mali zabezpečiť v rodnom jazyku podozrivých alebo obvinených osôb alebo v akomkoľvek inom jazyku, ktorým hovoria alebo mu rozumejú, s cieľom umožniť im plne uplatniť ich právo na obhajobu a s cieľom zabezpečiť spravodlivý proces.“

- 13 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“, vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa práva na tlmočenie a preklad v trestnom konaní a konaní týkajúcim sa výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu.

2. Právo uvedené v odseku 1 sa vzťahuje na osoby od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu úradným oznámením alebo inak dozvedia, že sú podozrivé alebo obvinené zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená konečné rozhodnutie o otázke, či podozrivé alebo obvinené osoby spáchali trestný čin, pričom sa v prípade potreby vzťahuje aj na odsúdenie a rozhodnutie o každom opravnom prostriedku.“

- 14 Článok 3 ods. 1 a 2 uvedenej smernice znie:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré nerozumejú jazyku dotknutého trestného konania, v primeranom čase poskytol písomný preklad všetkých dokumentov, ktoré sú základné na zabezpečenie toho, aby boli schopné uplatniť svoje právo na obhajobu a zaručenie spravodlivého procesu.

2. Medzi základné dokumenty patrí každé rozhodnutie, ktorým sa osoba pozbavuje osobnej slobody, každá obžaloba alebo obvinenie a každý rozsudok.“

- 15 Článok 4 tej istej smernice stanovuje:

„Náklady na... preklad vyplývajúce z uplatňovania [článku] 3 znášajú bez ohľadu na výsledky konania členské štáty.“

Maďarské právo

- 16 § 46 ods. 1a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (zákon č. XXXVIII z roku 1996 o medzinárodnej právnej pomoci v trestných veciach, ďalej len „zákon o medzinárodnej právnej pomoci v trestných veciach“) stanovuje, že vecne a miestne príslušným súdom na účely osobitného konania týkajúceho sa uznania účinnosti cudzieho rozsudku je súd, v ktorého obvode má obvinený bydlisko alebo pobyt. Podľa § 46 ods. 3 tohto zákona sa uplatniteľné konanie spravuje všeobecnými pravidlami büntetőeljárásról szóló 1998 évi XIX. törvény (zákon č. XIX z roku 1998, ktorým sa schvaľuje trestný poriadok, ďalej len „trestný poriadok“), ktoré sa týkajú takých osobitných konaní, o aké ide vo veci samej.

- 17 § 9 ods. 1 trestného poriadku stanovuje, že jazykom trestného konania je maďarský jazyk.

- 18 Podľa § 339 ods. 1 tohto poriadku trovy trestného konania, ktoré nie je povinný nahradiť obvinený, znáša štát. V súlade s § 338 ods. 1 trestného poriadku sa obvinenému uloží povinnosť nahradiť trovy trestného konania, ak sa rozhodne, že je vinný alebo zodpovedný za spáchanie trestného činu.
- 19 § 555 ods. 2 písm. j) trestného poriadku stanovuje, že obvinený znáša trovy osobitného trestného konania, pokiaľ mu bola uložená povinnosť nahradiť trovy hlavného trestného konania.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 20 Landesgericht Eisenstadt (Krajinský súd Eisenstadt, Rakúsko) rozsudkom z 13. mája 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 8. októbra 2014, uložil pánovi Baloghovi, ktorý je maďarským štátnym príslušníkom, trest odňatia slobody za kvalifikovaný trestný čin krádeže vlámaním, spáchaný s cieľom pravidelného zisku, a uložil mu povinnosť nahradiť trovy konania. Príslušné rakúske orgány informovali Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya (medzinárodný trestný odbor Ministerstva spravodlivosti, Maďarsko, ďalej len „odbor“) o obsahu tohto rozsudku, ktorý mu následne na jeho žiadosť zaslali.
- 21 Odbor poskytol uvedený rozsudok vnútroštátnemu súdu ako príslušnému súdu na účely uznania účinnosti tohto rozsudku v Maďarsku, a to v súlade s osobitným konaním, ktoré stanovuje zákon o medzinárodnej právnej pomoci v trestných veciach, uvedený v bode 16 tohto rozsudku. Cieľom tohto osobitného konania, ktoré nezahŕňa ani nové posúdenie skutkového stavu alebo trestnej zodpovednosti odsúdeného, ani nové odsúdenie, je výlučne uznať, že rozsudok cudzieho súdu má rovnakú hodnotu, ako keby ho vydal maďarský súd, pričom toto konanie je na tento účel nevyhnutné.
- 22 Keďže dotknutý rozsudok je vyhotovený v nemeckom jazyku, vnútroštátny súd musí v súlade s uvedeným osobitným konaním zabezpečiť jeho preklad do jazyka konania, ktorým je v tomto prípade maďarský jazyk.
- 23 Najmä na základe § 555 ods. 2 písm. j) trestného poriadku uplatniteľného na dotknuté konanie podľa § 46 ods. 3 zákona o medzinárodnej právnej pomoci v trestných veciach, ako aj na základe § 338 ods. 1 tohto poriadku je osoba, ktorej bola uložená povinnosť znášať trovy súvisiace s hlavným konaním, povinná znášať trovy týkajúce sa osobitných konaní.
- 24 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu však vyplýva, že pokiaľ ide o náhradu nákladov súvisiacich s osobitným konaním, o ktoré ide vo veci samej, v Maďarsku sa v rámci súdnej praxe rozvinuli dva rozdielne prístupy.
- 25 Na jednej strane sa tak konštatovalo, že zo smernice 2010/64 stanovujúcej bezplatnosť prekladu vyplýva neuplatniteľnosť osobitných ustanovení maďarského práva, namiesto ktorých sa preto uplatní všeobecné ustanovenie § 9 trestného poriadku, podľa ktorého má obvinený, ktorý je maďarským štátnym príslušníkom, právo používať svoj materinský jazyk. Z toho by vyplývalo, že štát znáša náklady na preklad cudzieho rozhodnutia na základe § 339 ods. 1 tohto poriadku.
- 26 Na druhej strane sa tiež usúdilo, že hlavné konanie, ktoré bolo ukončené rozsudkom, ktorým sa obvinený odsudzuje, je odlišné od osobitného konania, ktoré má akcesorickú povahu a ktoré sa týka uznania účinkov tohto rozsudku v Maďarsku. V dôsledku toho, hoci sa obvinenej osobe musí v rámci hlavného konania poskytnúť bezplatná jazyková pomoc v prípade, že neovláda jazyk tohto konania, v rámci vedľajšieho konania to neplatí, pokiaľ ide o preklad rozsudku vydaného cudzím súdom do jazyka tohto konania, ktorý dotknutá osoba ovláda, pričom tento preklad je nevyhnutný na účely uvedeného konania a nie na účely ochrany práv odsúdenej osoby.

- 27 Za týchto podmienok Budapest Környéki Törvényszék (Obvodný súd Budapešť) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa znenie článku 1 ods. 1 smernice 2010/64, podľa ktorého ‚touto smernicou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa práva na tlmočenie a preklad v trestnom konaní a konaní týkajúcom sa výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu‘, vykladať v tom zmysle, že maďarské súdy musia uplatňovať túto smernicu tiež v osobitnom konaní (kapitola XXIX trestného poriadku), to znamená, že treba vychádzať z toho, že pojem ‚trestné konanie‘ uvedený v tomto ustanovení zahŕňa osobitné konania, ktoré upravuje maďarské právo, alebo sa tento pojem má chápať výlučne ako konanie, ktoré sa končí právoplatným rozhodnutím o trestnej zodpovednosti obvineného?“

O prejudiciálnej otázke

- 28 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora môže Súdny dvor s cieľom poskytnúť užitočnú odpoveď súdu, ktorý mu položil prejudiciálnu otázku, zohľadniť normy práva Únie, na ktoré vnútroštátny súd vo svojej prejudiciálnej otázke neodkázal. Okrem toho Súdnemu dvoru prislúcha prípadne preformulovať otázky, ktoré sú mu predložené (pozri najmä rozsudky z 13. marca 2014, SICES a i., C-155/13, EU:C:2014:145, bod 23, ako aj z 11. februára 2015, Marktgemeinde Straßwalchen a i., C-531/13, EU:C:2015:79, bod 37).
- 29 Ako však zdôraznili rakúska vláda a Európska komisia vo svojich pripomienkach, na situáciu, o ktorú ide vo veci samej, možno uplatniť rámcové rozhodnutie 2009/315 a rozhodnutie 2009/316.
- 30 Zo spisu totiž na jednej strane vyplýva, že vo veci samej príslušné rakúske orgány informovali v súlade s článkom 4 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2009/315 prostredníctvom ECRIS, ktorý bol zriadený rozhodnutím 2009/316, odbor o odsúdení pána Balogha, ktoré vyniesol Landesgericht Eisenstadt (Krajinský súd Eisenstadt), a to preto, aby Maďarsko uchovalo takto poskytnuté informácie v súlade s článkom 5 ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia.
- 31 Na druhej strane odbor požiadal o zaslanie rozsudku, ktorý vydal tento súd, uvedeným orgánom, a po tom, čo mu ho tieto orgány poskytli, ho predložil Budapest Környéki Törvényszék (Obvodný súd Budapešť) v súlade s osobitným konaním, o ktoré ide vo veci samej, na účely jeho uznania v Maďarsku a zaznamenania uvedeného odsúdenia do maďarského registra trestov. Podľa platného vnútroštátneho práva je totiž toto konanie nevyhnutné na tieto účely.
- 32 Cieľom rámcového rozhodnutia 2009/315 v súlade s jeho článkom 1 je pritom presne vymedziť najmä spôsoby, akými odsudzujúci členský štát poskytuje členskému štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, na účely uchovania týmto členským štátom informácie týkajúce sa odsúdení štátneho príslušníka na jeho území, ako boli zaznamenané do registra trestov odsudzujúceho členského štátu. Okrem toho cieľom rozhodnutia 2009/316 je podľa jeho článku 1 stanoviť prvky normalizovaného formátu, prostredníctvom ktorého sa tieto informácie vymieňajú medzi členskými štátmi.
- 33 Za týchto podmienok na to, aby bola vnútroštátnemu súdu poskytnutá užitočná odpoveď, je potrebné zohľadniť nielen smernicu 2010/64, ale aj rámcové rozhodnutie 2009/315, ako aj rozhodnutie 2009/316, a v súlade s tým, čo bolo uvedené, preformulovať položenú otázku.
- 34 V dôsledku toho treba túto otázku chápať tak, že sa v podstate týka toho, či sa smernica 2010/64, ako aj rámcové rozhodnutie 2009/315 a rozhodnutie 2009/316 majú vykladať v tom zmysle, že bránia uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá zavádza také osobitné konanie, akým je konanie, o ktoré ide vo veci samej, prostredníctvom ktorého súd jedného členského štátu uzná právoplatné rozhodnutie vydané súdom iného členského štátu, ktorým sa odsudzuje osoba za spáchanie trestného činu, a ktorá najmä stanovuje, že náklady na preklad tohto rozhodnutia znáša v rámci tohto osobitného konania táto osoba.

- 35 S cieľom poskytnúť odpoveď na túto otázku treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora treba na účely výkladu ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri najmä rozsudok z 21. mája 2015, Rosselle, C-65/14, EU:C:2015:339, bod 43 a citovanú judikatúru).

Smernica 2010/64

- 36 Pokiaľ ide o výklad smernice 2010/64, treba v prvom rade uviesť, že v súlade s jej článkom 1 ods. 1 sa touto smernicou stanovujú pravidlá týkajúce sa práva na tlmočenie a preklad v trestnom konaní a konaní týkajúcom sa výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu. Zo znenia článku 1 ods. 2 uvedenej smernice vyplýva, že toto právo sa vzťahuje na dotknutú osobu od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu dozvie, že je podozrivá alebo obvinená zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená konečné rozhodnutie o otázke, či táto osoba spáchala trestný čin, pričom sa v prípade potreby vzťahuje aj na odsúdenie a rozhodnutie o každom opravnom prostriedku.
- 37 Také osobitné konanie, o aké ide vo veci samej, ktorého účelom je uznať právoplatné súdne rozhodnutie vydané súdom iného členského štátu, sa však podľa svojej definície uskutoční po konečnom rozhodnutí o otázke, či podozrivá alebo obvinená osoba spáchala trestný čin, pričom sa v prípade potreby vzťahuje aj na jej odsúdenie.
- 38 V druhom rade treba zdôrazniť, že – ako je uvedené v odôvodneniach 14, 17 a 22 smernice 2010/64 – cieľom tejto smernice je zabezpečiť podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré nehovoria jazykom konania alebo mu nerozumejú, právo na tlmočenie alebo preklad a uľahčiť výkon tohto práva, aby sa týmto osobám zaručilo právo na spravodlivý proces. Práve článok 3 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje, že členské štáty dohliadajú na to, aby tieto osoby mali v primeranom čase k dispozícii písomný preklad všetkých podstatných dokumentov, najmä rozsudku, ktorý bol voči nim vynesený, aby mohli uplatniť svoje právo na obhajobu a aby bol zaručený spravodlivý proces.
- 39 Z vysvetlení, ktoré poskytla rakúska vláda na pojednávaní pred Súdny dvorom, pritom vyplýva, že pán Balogh získal preklad rozsudku Landesgericht Eisenstadt (Krajinský súd Eisenstadt), ktorý mu bol doručený v auguste 2015. Za týchto okolností nebol nový preklad uvedeného rozsudku v rámci osobitného konania, o ktoré ide vo veci samej, ktorého cieľom je uznať tento rozsudok v Maďarsku a zaznamenať vyhlásené odsúdenie do maďarského registra trestov, nevyhnutný na ochranu práva pána Balogha na obhajobu alebo jeho práva na účinnú súdnu ochranu, v dôsledku čoho nebol ani odôvodnený z hľadiska cieľov sledovaných smernicou 2010/64.
- 40 Z uvedených úvah vyplýva, že smernica 2010/64 nie je uplatniteľná na také osobitné konanie, o aké ide vo veci samej.

Rámcové rozhodnutie 2009/315 a rozhodnutie 2009/316

- 41 Pokiaľ ide o výklad rámcového rozhodnutia 2009/315 a rozhodnutia 2009/316, treba odkázať najmä na obsah článkov 4, 5 a 11 tohto rámcového rozhodnutia, ako aj na obsah článkov 3 a 4 rozhodnutia 2009/316.
- 42 Článok 4 ods. 2 prvý pododsek rámcového rozhodnutia 2009/315 stanovuje, že ústredný orgán odsudzujúceho členského štátu informuje čo najskôr ústredné orgány ostatných členských štátov o všetkých odsúdeniach štátnych príslušníkov týchto ostatných členských štátov vynesených na jeho území tak, ako sú zaznamenané v registri trestov odsudzujúceho členského štátu. Článok 5 ods. 1 a článok 11 ods. 2 tohto rámcového rozhodnutia spresňujú, že ústredný orgán členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, uchováva takto získané informácie.

- 43 Zoznam informácií, ktoré poskytuje odsudzujúci členský štát členskému štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, sa nachádza v článku 11 ods. 1 uvedeného rámcového rozhodnutia, ktorý neobsahuje nijaký odkaz na rozhodnutie vydané súdmi prvého z týchto štátov.
- 44 Okrem toho podľa článku 11 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2009/315 členské štáty si tieto informácie vymieňajú elektronicky v štandardnom formáte. V tejto súvislosti článku 3 a 4 rozhodnutia 2009/316 spresňujú, že informácie týkajúce sa názvu alebo právnej kvalifikácie trestného činu, ako aj informácie týkajúce sa obsahu odsúdenia si ústredné orgány členských štátov poskytujú prostredníctvom ECRIS vo forme kódov, ktoré zodpovedajú jednotlivým trestným činom a trestom, ktoré sú predmetom tohto poskytovania.
- 45 Nepochybne článok 4 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2009/315 stanovuje, že odsudzujúci členský štát zašle ústrednému orgánu členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, na jeho žiadosť v osobitných prípadoch kópiu odsúdení a následných opatrení, ako aj akékoľvek iné relevantné informácie, aby mu umožnil posúdiť, či si tieto odsúdenia a následné opatrenia vyžadujú prijatie opatrení na vnútroštátnej úrovni.
- 46 Tak zo znenia tohto ustanovenia, z celkovej štruktúry uvedeného článku 4, ako aj z článku 11 ods. 1 uvedeného rámcového rozhodnutia vyplýva, že rozhodnutie o odsúdení sa ústredným orgánom členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, poskytne len v prípade, ak to vyžadujú osobitné okolnosti, a že ho nemožno systematicky vyžadovať na účely zaznamenania uvedeného odsúdenia do registra trestov tohto členského štátu.
- 47 Zo spresnení, ktoré poskytla maďarská vláda na pojednávaní pred Súdny dvorom, pritom vyplýva, že osobitné konanie, o aké ide vo veci samej, sa uplatňuje systematicky a že v prejednávacom prípade nijaká osobitná okolnosť neodôvodňuje uplatnenie tohto konania na uznanie rozsudku vydaného Landesgericht Eisenstadt (Krajinský súd Eisenstadt) proti pánovi Baloghovi a v rámci toho neodôvodňuje ani podanie žiadosti o poskytnutie tohto rozsudku. V dôsledku toho nemožno túto žiadosť odôvodniť na základe článku 4 rámcového rozhodnutia 2009/315.
- 48 Z uvedeného vyplýva, že v súlade s rámcovým rozhodnutím 2009/315 a rozhodnutím 2009/316 ústredný orgán členského štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, zaznamená odsúdenia vynesené súdmi odsudzujúceho členského štátu priamo na základe toho, že ústredný orgán odsudzujúceho členského štátu poskytne prostredníctvom ECRIS vo forme kódov informácie týkajúce sa odsúdení.
- 49 Za týchto podmienok toto zaznamenanie nemôže závisieť od predchádzajúceho uplatnenia takého postupu súdneho uznávania uvedených odsúdení, akým je osobitné konanie, o ktoré ide vo veci samej, ani *a fortiori* od toho, že sa členskému štátu, ktorého je osoba štátnym príslušníkom, zašle rozhodnutie o odsúdení na účely takéhoto uznania.
- 50 Tento výklad podporujú ciele, ktoré sledujú rámcové rozhodnutie 2009/315 a rozhodnutie 2009/316.
- 51 Najmä z odôvodnení 2, 3, 5 a 17 tohto rámcového rozhodnutia, ako aj z odôvodnení 2, 6 a 12 tohto rozhodnutia vyplýva, že na účely uľahčenia právnej pomoci a zabezpečenia vzájomného uznávania rozhodnutí v trestných veciach cieľom systému výmeny informácií, ktorý bol zavedený uvedeným rámcovým rozhodnutím a uvedeným rozhodnutím, je zjednodušiť postupy odovzdávania dokumentov medzi štátmi, zlepšiť a racionalizovať výmeny informácií z registra trestov medzi členskými štátmi a posilniť účinnosť týchto výmen vytvorením európskeho normalizovaného formátu, ktorý umožní poskytovanie týchto informácií v jednotnej elektronickej forme, ktorá sa dá ľahko strojovo preložiť, a to pomocou štandardných formulárov a kódov.

- 52 Ako uviedol generálny advokát v bode 63 svojich návrhov, cieľom rámcového rozhodnutia 2009/315 a rozhodnutia 2009/316 je zaviesť rýchly a účinný systém výmeny informácií o odsúdeniach vynesených v rôznych členských štátoch Únie.
- 53 Taký postup týkajúci sa uznávania rozhodnutí o odsúdení vynesených súdmi iných členských štátov, o aký ide vo veci samej, ktorý sa uplatňuje pred zaznamenaním týchto odsúdení do registra trestov a ktorý okrem iného predpokladá poskytnutie a preklad týchto rozhodnutí, však môže výrazne spomaliť toto zaznamenanie, skomplikovať výmenu informácií medzi členskými štátmi, zbaviť mechanizmus strojového prekladu, ktorý stanovuje rozhodnutie 2009/316, účinnosti, a tým ohroziť dosiahnutie cieľov sledovaných rámcovým rozhodnutím 2009/315 a týmto rozhodnutím.
- 54 Okrem toho a všeobecnejšie takýto postup je v rozpore so zásadou vzájomného uznávania rozsudkov a rozhodnutí v trestných veciach stanovenou v článku 82 ods. 1 ZFEÚ, ktorý nahradil článok 31 EÚ, z ktorého vychádzajú rámcové rozhodnutie 2009/315 a rozhodnutie 2009/316. Táto zásada totiž bráni tomu, aby uznávanie rozhodnutí, ktoré vydali súdy iného členského štátu, členským štátom bolo v prvom z týchto členských štátov podmienené uplatnením takého súdneho konania na tento účel, akým je osobitné konanie, o ktoré ide vo veci samej.
- 55 Z uvedeného vyplýva, že rámcové rozhodnutie 2009/315 a rozhodnutie 2009/316 bránia uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa zavádza také osobitné konanie týkajúce sa uznania rozhodnutia vydaného súdom iného členského štátu, o aké ide vo veci samej.
- 56 Vzhľadom na uvedené úvahy treba na položenú otázku odpovedať takto:
- článok 1 ods. 1 smernice 2010/64 sa má vykladať v tom zmysle, že táto smernica sa neuplatní na osobitné vnútroštátne konanie, prostredníctvom ktorého súd jedného členského štátu uzná právoplatné súdne rozhodnutie vydané súdom iného členského štátu, ktorým sa odsudzuje osoba za spáchanie trestného činu,
 - rámcové rozhodnutie 2009/315 a rozhodnutie 2009/316 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa zavádza takéto osobitné konanie.

O trovách

- 57 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že táto smernica sa neuplatní na osobitné vnútroštátne konanie, prostredníctvom ktorého súd jedného členského štátu uzná právoplatné súdne rozhodnutie vydané súdom iného členského štátu, ktorým sa odsudzuje osoba za spáchanie trestného činu.

Rámcové rozhodnutie Rady 2009/315/SVV z 26. februára 2009 o organizácii a obsahu výmeny informácií z registra trestov medzi členskými štátmi a rozhodnutie Rady 2009/316/SVV zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS) podľa článku 11 rámcového rozhodnutia 2009/315 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia uplatneniu vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa zavádza takéto osobitné konanie.

Podpisy